

Trại Đông Bắc Mỹ 7/1999

Phụ đính

Hùng biện / Tranh luận ứng khẩu

Mục đích

Sinh hoạt nhằm giúp tráng sinh trau dồi khả năng phân tích và trình bày rõ rệt quan điểm của mình trước cử tọa mà không cần nhiều thời gian chuẩn bị. Đề tài là thú yếu, giữ kỹ thuật tranh biện và theo sát luật sinh hoạt là những điểm đáng lưu ý hơn.

Sinh hoạt này sẽ định rõ khả năng truyền thông và cấu kết lý luận và cũng không nhằm hướng dẫn luật hùng biện chính thức hay quy trình quốc hội. Luật chơi trong sinh hoạt này đã được đơn giản hoá nhằm giúp tráng sinh không có kinh nghiệm trước cũng có thể tham dự.

Toán hùng biện

- Hai toán; mỗi toán 2 người
- Toán đề xướng sẽ trình bày một tư tưởng/ý kiến/chương trình và biện luận cho giá trị của tư tưởng hay ý kiến hoặc chương trình đó.
- Toán thứ hai (đối lập) sẽ biện luận tại sao những tư tưởng, ý kiến hay chương trình đó không đứng vững.
- Hai toán sẽ chọn để hùng biện theo (đề xướng) hay chống (đối lập) bằng cách ném đồng xu trước khi đề tài tranh luận được tiết lộ.
- Toán hùng biện phải giữ đúng cung cách; ngôn từ bạo động và hung hãn bất cứ với toán đối lập, với người điều hợp hay ban giám khảo, đều không được chấp nhận.
- Người hùng biện phải luôn trình bày thẳng với đối tượng là khán giả chứ không phải toán đối lập hay ban giám khảo hoặc người điều hợp.

Đề tài

Đề tài sẽ do ban tổ chức chọn. Đề tài nên phù hợp với mục suy nghĩ và hiểu biết trung bình của tráng sinh để có thể ứng khẩu biện luận. Đề tài cũng không thể là thành ngữ, phong ngôn. Tránh dùng những từ tuyệt đối như tất cả, mọi người, luôn luôn, v.v...

Hai toán hùng biện được 10 phút để chuẩn bị luận lý sau khi được biết đề tài.

Chủ tọa/điều hợp & người giữ giờ

Người chủ tọa (điều hợp, NĐH) có nhiệm vụ giữ luật lệ sinh hoạt lúc nào cũng được tôn trọng. NĐH giữ giờ tranh luận đúng theo như được quy định và quyết định khi có khiếu nại về những vi phạm luật chơi. Quyết định của NĐH là chung quyết.

Người giữ giờ sẽ dùng thủ hiệu cho người đang hùng biện biết còn bao nhiêu phút. Họ cũng được cho hay khi còn 10 giây sau cùng. Nếu có câu hỏi đặt ra ngay trong phút đầu hay trong phút sau cùng của phần trình bày, người giữ giờ sẽ cho NĐH biết để không cho phép.

Thời gian hùng biện

Người hùng biện số 1 (A) của toán Đề xướng: 5 phút

Người hùng biện số 1 (C) của toán Đối lập: 5 phút

Người hùng biện số 2 (B) của toán Đề xướng: 5 phút

Người hùng biện số 2 (D) của toán Đối lập: 5 phút

Tổng luận của người hùng biện số 1 (C) của toán Đối lập: 2 phút

Tổng luận của người hùng biện số 1 (A) của toán Đề xướng: 2 phút

NĐH có thể cho thêm tối đa 15 giây nếu thời gian hùng biện đã quá hạn.

Vai trò của toán Đề xướng

Có trách nhiệm thu gọn đề tài hướng tiêu cụ vào một quan điểm chính. Không được uốn vặn đề tài (quan điểm) thành những thành ngữ hay phong ngôn (đã tự có sẵn giá trị). Cũng không dùng những kiến thức đặc biệt không phổ cập với lớp tuổi tráng sinh.

Người hùng biện số 1 (A) của toán Đề xướng

Có trách nhiệm trình bày rõ ràng quan điểm của toán mình và những luận lý chống đỡ

Người hùng biện số 2 (B) của toán Đề xướng

Tiếp tục đưa ra những lý lẽ biện minh cho quan điểm của toán mình

Vai trò của toán Đối lập

Toán đối lập giữ vai trò thuyết phục ban giám khảo rằng quan điểm của toán theo không đúng vững. Vấn tất, toán đối lập phải biện luận đả phá giá trị quan điểm toán Đề xướng đã đưa ra.

Tổng luận

Ở phần này người hùng biện phải tóm lược những lý luận của toán mình nhằm thuyết phục người nghe. Không được đưa ra những luận lý mới trong phần này.

Câu hỏi/Chất vấn

Người đang hùng biện có quyền nhận trả lời hay không.

Người thuộc toán đối lập muốn đặt câu hỏi sẽ tự động đứng lên; nếu người đang hùng biện không nhận trả lời thì phải ngồi xuống ngay. Nếu được chấp thuận, câu hỏi phải được đưa ra rõ ràng trong vòng 15 giây.

Mỗi người hùng biện phải trả lời ít nhất một câu hỏi trong suốt cuộc tranh luận.

Không được đặt câu hỏi ở phút đầu hay phút cuối của phần lý luận và không được đặt câu hỏi trong phần tổng luận.

La ó

Đôi khi người hùng biện mâu thuẫn trong lý luận, cử tọa có thể la ó để lưu ý. NDH sẽ can thiệp khi la ó trở nên quá trớn.

Vi phạm luật

Nếu một toán tin rằng toán đang hùng biện đang vi phạm luật thì có thể ra dấu cho NDH ngay bằng cách đứng lên phát biểu *vi phạm luật*. NDH sẽ cho phép bằng cách nói *trình bày tại sao*.

NDH sẽ quyết định là luật có bị vi phạm hay không. Toán hùng biện không nên tranh cãi ngay cả khi NDH quyết định sai và chỉ có thể mong ban giám khảo lưu ý khi chấm điểm.

Một số vi phạm

Không giữ cách cung xử đúng đắn.

Đưa quan điểm đã có giá trị tự nhiên (thí dụ quả đất tròn)

Dùng kiến thức không phổ cập

Đưa sai dữ kiện (Einstein phát minh bóng đèn)

Đối thoại với toán đối lập thay vì cử tọa.

Đưa luận lý mới trong phần tổng luận.

Ban giám khảo

Cần 3, 5 hay 7 (số lẻ) giám khảo. Khi chấm điểm, người giám khảo không dựa trên quan điểm cá nhân mà chỉ cần trả lời câu toán nào đã lý luận với mức thuyết phục mình hay nhất và toán nào theo đúng luật hùng biện nhất. Giám khảo không thảo luận & phê bình với bất cứ ai và chỉ ra mặt sau khi đã có quyết định toán được toán thua.